

hvad angår mulighederne for at få udgifterne dækket via denne forsikringsordning. Uligheden forstærkes af, at der også er sociale forskelle på, hvem der er medlemmer af Danmark. Således er færre med ufaglært arbejde, med kortere uddannelse og med lavere indkomst medlem.

Pensionister og modtagere af kontanthjælp m.fl. kan få dækket udgifterne til nødvendig behandling via sociallovgivningen. Men her er systemet ofte meget bureaukratisk. Først skal man til tandlæge og have diagnosticeret, hvilke ting der skal laves, hvorefter den påkrævede behandling skal godkendes af kommunen, inden man endelig kan gå til tandlægen og få lavet tingene og udgifterne dækket.

Dette bureaukrati kan betyde, at de omfattede grupper ikke benytter sig af mulighederne.

Regelmæssig tandpleje har meget stor betydning

En væsentlig måde at forebygge tandsygdomme er at sikre, at den enkelte får regelmæssig tandpleje. Der er en klar sammenhæng mellem regelmæssige undersøgelser og sunde tænder, mund og kæber. Skal man undgå huller og bevare tænderne og bidfunktionen længe, er det vigtigt, at man går til undersøgelse en til to gange om året. Det giver mulighed for at tage tingene i opløbet eller hjælpe den enkelte til at forbedre tandbørstningen m.v. derhjemme. Undersøgelser viser f.eks., at fire ud af fem danskere ikke ved, hvordan

man børster tænder på den rigtige måde, så man undgår paradentose. Vigtigheden af regelmæssige tandpleje er da også baggrunden for, at der i dag primært gives tilskud til undersøgende og forebyggende ydelser.

Det nuværende tilbud er desværre bare ikke godt nok. Det har vist sig, at alt for mange falder igennem systemet. Ca. 500.000 danskere får i dag ikke regelmæssig tandpleje. Det medfører dårligere tænder, som igen får store sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Den manglende forebyggende tandpleje betyder ikke bare flere og mere omfattende samt smertefulde behandlinger hos tandlægen, men også øgede udgifter. At det er bedre at forebygge end at helbrede gælder også økonomisk. Omfattende tandbehandlinger er således meget dyrere at få foretaget end den forebyggende tandbehandling.

Der vil dog typisk gå en del år fra, at f.eks. de 18-årige lokkes til regelmæssig tandpleje, til, at der spares på disses tandlægerregninger. Den nuværende store brugerbetalingsandel vil også betyde, at en stor del af den samfundsmæssige besparelse ved forebyggelse tilfalder den enkelte og ikke de offentlige kasser.

Der skønnes efter nogle år at være følgende offentlige udgifter forbundet med forslaget:

	Mio. kr. pr. år
Billigere forebyggende tandpleje – gratis for de unge på 18-26 år	450
Opsøgende tandpleje m.v.	156
Tandpleje på sundhedscentre	0
Gratis behandling af visse tandsygdomme	75
I alt	681

Forslaget om at indtænke tandplejen på sundhedscentre skønnes ikke at medføre særskilte udgifter, idet tandplejen skal udføres i alle tilfælde.

Socialistisk Folkeparti er åben over for, hvordan forslaget finansieres. To oplagte bidrag vil være:

- Forhøjelse af afgifterne på chokolade og sukkervarer med 5 kr. pr. kilo., hvilket vil indbringe staten ca. 500 mio. kr. Disse afgifter har ikke været reguleret siden 1998, og er derfor blevet udhulet af inflation og lønstigninger.
- Ophævelse af den i december 2006 vedtagne sænkelse af afgiften på sodavand, hvilket vil indbringe 80 mio. kr.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Ad 1.

Brugerbetalning for tandbehandling betyder, at mange med få penge undlader behandling. Det rammer ikke mindst den forebyggende behandling, som ikke opfattes som »nødvendig«. Det er især uheldigt, at unge mennesker, der har været vant til gratis kommunal tandpleje, når de fylder 18 år ikke alene ryger ud af systemet, men også skal til at betale for at gå til undersøgelse. For mange unge, herunder studerende og lærlinge, er der tale om en ikke ubetydelig udgift.

Det foreslås derfor, at forebyggende tandpleje, herunder regelmæssige undersøgelser, gøres billigere for den enkelte og gradvis helt gratis for 18-26-årige.